

Båtliv AVSLÖJAR

Här har tjuvar nyligen varit framme. Bilden är tagen 29 maj 2016 Ljungskile, Uddevalla kommun.

Kraftig ökning av motorstölderna – båtägarna får stå för enorma kostnader

Nästan 3 000 stulna båtmotorer i Sverige under 2016, en ökning på elva procent jämfört med 2015, betyder att många båtägare drabbas av enorma extrakostnader. Värst utsatt är Stockholmsområdet, men kostnaderna fördelas på hela landet. Text: Lars-Åke Redéen Foto: Thomas Andersson

FÖRRA ÅRET ÖKADE stölderna av båtmotorer med elva procent fördelat på hela Sverige. 2 572 båtmotorer anmäldes stulna, enligt Larmtjänst. Mörkertalet är dock stort och summan är troligen närmare 3 000 motorer.

Detta betyder att svenska båtägare får betala enorma belopp i form av höjda försäkringspremier. Medelvärdet på de stulna motorerna är, enligt försäkringsbranschen, cirka 70 000 kr. Det innebär minst 200 Mkr i extra kostnader.

Samtidigt tjänar båtmotorbranschen mycket pengar på det här. Många som får sin båtmotor stulen får en ny av försäkringsbolaget. Därefter ska motorn

installeras av återförsäljaren, som också tjänar på den här trista hanteringen.

Sverige är i särklass värst i hela Europa vad gäller antalet stulna båtmotorer. Inget annat liknande land har så många stölder. Allra störst är ökningen i Stockholmsområdet, enligt Brottsförebyggande rådet (Brå). I polisregion Stockholm gjordes 804 polisanmälningar, en ökning med 23% jämfört med 2015.

UNDANTAGET ÄR REGION Väst, som stod för 549 polisanmälningar, en ökning med ”endast” fyra procent jämfört med 2015. Anledningen till att det är bättre där stavas Båtsamverkan, det vill säga samarbete mellan polisen

och de lokala båtklubbarna.

– I Västra Sverige jobbar man aktivt med Båtsamverkan. Vi kan se att stölderna minskar på de båtklubbar som arbetar med detta, säger utredare Carina Birking på Larmtjänst.

Flest stölder 2016 inträffade under perioden maj till oktober, då båtarna står framme och därmed är mer stöldutsatta. Men förra året inträffade många stölder även sent in på hösten. Under fjärde kvartalet inträffade 631 båtmotorstölder, en ökning med 26 procent jämfört med samma period 2015.

I de flesta polisregionerna har stölderna av båtmotorer ökat. I region Syd inträffade 324 stölder (+7%), i region Öst 346

stölder (+11%) och i region Mitt 212 stölder (+57%). I region Nord och region Bergslagen minskade däremot stölderna med 20 respektive 4%.

UNDER 2016 HAR även stölderna av motorbåtar ökat. Totalt polisanmäldes 1 342 stulna motorbåtar, + 11% jämfört med 2015. Flest polisanmälningar kom från region Stockholm där stölderna ökat med 12% till 530 stycken. I region Väst ökade stölderna av motorbåtar med 12% till 257.

– I västra Sverige har vi haft ligor som specialiserat sig på stölder av båtekipage på trailer, något som nu syns i statistiken, säger Thomas Andersson, regional samordnare för Båtsamver-

Motorer från en gömma i Ljungskile dagen före julafton.

Båtsamverkan gör skillnad

POLISEN OCH BÅTKLUBBARN på Västkusten har kommit längst i arbetet med att förebygga stölder. Båtsamverkan startade 2013.

– Vi hade legat på 23 procent ökning också om vi inte hade haft Båtsamverkan. Vi har alltid följt Stockholm mätt i procentuellt och har inte gjort nånting annat säger polisinspektör Thomas Andersson Polisområde Fyrbodalen som leder båtsamverkansprojektet.

Cirka 150 båtklubbar inom fem polisområden på Västkusten är med i Båtsamverkan.

– Vi vet att stölderna är oerhört väl organiserade. Det som har ökat mycket är att tjuvarna tar kompletta motorer med instrumenten.

Båtsamverkan har en Facebookgrupp. Man kan också maila: batsamverkan.vast@polisen.se

Vill se stopp för utförelse av stöldgods

FÖRSÄKRINGSBOLAGET SVEDEA

föreslår att Tullen och Polisen får rätt att stoppa utgående gods. En förbättrad gränskontroll skulle försvåra för de internationella stöldligorna, skriver de i sitt förslag.

Inrikesminister Anders Ygeman (S) svarade 7 december på en fråga från riksdagsledamoten Lars-Arne Staxäng (M) om vad regeringen tänker göra för att motverka antalet stölder av båtar och båtmotorer. I sitt svar säger Ygeman bland annat att han känner förtroende för polisens arbete

med brottsbekämpning och att han inte bedömer att det i dagsläget finns några särskilda åtgärder som regeringen bör vidta.

– För de båtägare som genom sin försäkringspremie betalar notan är Ygemans svar illavarslande. När flertalet av de båtmotorer som stjäls lämnar landet är det enögt att enbart hänvisa till att polisen gör ett gott arbete och bortse från möjligheten att låta Tullverket utöva utförelsekontroll. Regeringen borde arbeta för ett förändrat regelverk som gör det möjligt för Tullen

att stoppa tjuvarna vid gränsen, säger Göran Södergren, produktchef för båtförsäkring hos Svedea.

Enligt Tullverket är båtstölderna ingen högt prioriterad fråga. Schengenavtalet och Sveriges lag gör att nästan inget utgående gods kollas.

– Vi har ingen förändring på gång som vi ser det nu. Vi har för dålig kunskap om hur stort detta är beroende på att vi prioriterar varor som förs in i landet. Narkotika och vapen är vår högsta prioritet, säger pressekreteraren Sofia Hellqvist på Tullverket.

kan i polisregion Väst.

Den stora frågan är varför inte mer görs för att stoppa den här verksamheten?

– Jag tror inte att vi kan bli av med stölderna, men vi hoppas kunna minska dem, säger Carina Birking på Larmtjänst.

Vilken är den bästa metoden för att märka sin båt och båtmotor?

– All märkning är bra. Det viktiga är att polisen snabbt kan komma i kontakt med ägaren. Idag har Securmark den bästa databasen. Både vi och de poliser som jobbar med båtrelaterade brott har tillgång Securmarks register.

– Jag tror att politikerna ser mycket allvarligt på det här och alla andra stölder eftersom det har varit många tillgrepp de senaste två åren, säger Carina Birking.

FÖR ATT FÅ till stånd en verklig förändring behövs troligen en förändrad eller ny lagstiftning (se ruta till höger). I nästa nummer låter vi de ytterst ansvariga svara på vad de gör för att lösa situationen. ☺

Källa: Larmtjänst och Brå.

”Stölderna är till ondo för alla”

MOTORLEVERANTÖRERNA FÅR KRITIK

för att stölderna ökar. Bland annat för att motorerna inte är tillräckligt bra märkta.

Hur ser ni på de ökande motorstölderna?

– Det är bara till ondo för alla. Våra kunder känner otrygghet och vet inte om motorerna finns kvar när de kommer till båten. Från vår sida finns ingen acceptans för att inte minska detta, säger Daniel Dellgar, produktchef för utombordsmotorer på Yamaha i Sverige.

Vad gör ni för att förhindra stölderna?

– Vi har till exempel startspärr som standard från 30 hk och uppåt.

Vilken märkning är bäst enligt dig?

– Vi kan ändra märkningen, men en stor del av problemet är spårbarheten. Även om det sitter ett nummer så måste man kunna koppla det till en person. Hade det funnits ett riktigt båtregister så hade det underlättat väldigt mycket, säger Daniel Dellgar.

Premierna skulle behöva höjas

FÖR SVENSKA SJÖ, med cirka 45 000 försäkrade båtar, är de snabbt ökande stölderna ett problem, liksom det är för alla som försäkrar fritidsbåtar.

I pengar innebär detta nästan 19 Mkr av totalt 60 Mkr till skador, enbart för Svenska Sjö. Det kan jämföras med 2015, då bolaget hade 2005 skador för 62 Mkr totalt varav stöldskador för 14 Mkr, Ser man till antalet så är inte ökningen dramatisk, däremot att det är nyare och större motorer som stulits.

Ännu värre blir det om man enbart ser till statistiken för utombordsmotorerna. Då är stöldskadorna en väsentligt större andel av antalet skador.